

Industriminister Skjåk Bræk:

Bedriftsnedleggelsene skyldes ikke vårt NEI til EF

Ikke en eneste bedrift har søkt om å flytte fra Norge

I den senere tid har vi vært vitne til flere bedriftsinnstillinger og innskrenkninger. Det har vært hevdet fra EFTilhengerne at disse bedriftsnedleggelsene er et resultat av folkeavstemningen om EF. Vi har forelagt dette spørsmålet for Industriminister Ola Skjåk Bræk.

— Vi har hatt et par år med internasjonal konjunkturavmetting som har gitt negative utslag i de fleste industriland. Samtidig har vi hatt en lønns- og omkostningsekspansjon som er meget følbar. Dette har slått

igjennom her hjemme i den senere tid, og dokumentert seg ved bedriftsinnstillinger og innskrenkninger.

— Dette er altså et internasjonalt fenomen?

— Ja, og vi ser dette fenomenet i de fleste land enten de er medlem eller ikke i EF. Ingen av de bedriftsnedleggelsene vi har hatt i den senere tid skyldes resultatet av Folkeavstemningen.

Når det gjelder problemene i Norge, avslører de en strukturell sårbarhet ved vår industri. Vi har en rekke lokalsamfunn som er basert på

hjørnestebedrifter der det ikke er alternative sysselsetningsmuligheter.

— Før folkeavstemningen ble det stadig hevdet at vi ville få en strøm av norske bedrifter til EF.

Har Industridepartementet hatt stor pågang fra norske industribedrifter som ønsker å etablere seg innen EF-området?

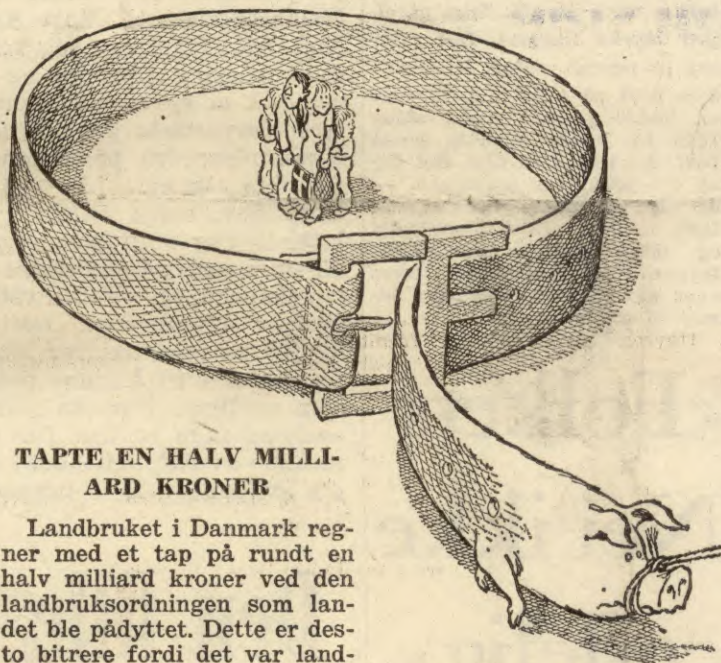
— La det være klart med det samme: I løpet av min tid som industriminister har vi ikke mottatt noen søknad om etablering innen EF-området.

Dansk landbruk tapte for EF

Bryssel tok en halv milliard — Staten resten

— Danmark har hatt sin første sak i EF og ingen vil vel finne på å påstå at det er vunnet noen seier. Ved innpassningen av England og Danmark i EFs landbrukssystem har landbruksminister Ib Frederiksen måtte protestere mot resultatet men har samtidig erklært å ville anbefale det overfor sin regjering.

Det er den danske avisen Berlingske Tidende som skriver denne bitre kommentaren til dansk landbruks innmarsj i Fellesmarkedet. Avisen var en ivrig tilhenger av dansk medlemskap. I resten av tilhengerpressen er omtalen av landbruksordningen tilsvarende. Danmark føler seg snytt, er gjennomgangskommentaren. Danmark har allerede etter en måneds EF-medlemskap fått erfare hva det koster å spise kirsebær med de store. Argumentene fra før folkeavstemningen, om likestilling mellom landene og om vetorett i viktige saker, har vist hva de er verdt i praksis.

TAPTE EN HALV MILLIARD KRONER

Landbruket i Danmark regner med et tap på rundt en halv milliard kroner ved den landbruksordningen som landet ble pådyttet. Dette er desto bitrere fordi det var landbrukets muligheter som var avgjørende for Ja-flertallet ved folkeavstemningen, man regnet med en voldsom fortjeneste ved eksporten. En stor del av den forventede

inntekt er nå borte og danske bønder raser og forlanger kompensasjon for tapet. Men det kan regjeringen ikke gi dem.

INGEN GEVINST I DET HELE TATT

Tapet av en halv milliard er bittert. Men verre er at det ser ut til at dansk landbruk ikke får noen EF-gevinst i det hele tatt. Regjeringen har nemlig måttet ta bort støtteordningene, ca. 1300 millioner kroner. Ifølge landbruksministeren skulle EF-fordelene etter det dårlige Brysselvedtaket være i alt 1700 millioner kroner, altså et overskudd til landbruket på ca. 400 millioner. Men samtidig er omkostningene steget kraftig, særlig på korn til fôr og importert kraftfôr. Tilsammen spiser dette minst opp den forventede restfortjeneste. Avisen Information, som har foretatt disse beregningene, mener derfor å kunne hevde at landbruket ikke får noen EF-gevinst i det hele tatt. Nettoresultatet for landbruket blir lik null, skriver avisen.

DEMOKRATIET SATT UT AV SPILL

Den måte landbruksordningen ble gjennomført på har

ikke gjort saken bedre. Folketinget — det danske Storting — var reelt satt helt ut av spill og fikk ikke engang uttale seg om avtalen burde godkjennes eller ikke. Det eneste Folketinget eventuelt kunne gjøre var å kaste regjeringen, men å endre noe på avtalen kunne det ikke. Dermed har også danskene fått øynene opp for de farer som et EF-medlemskap betyr for demokratiet. Avisen Information, som var skeptisk til EF-medlemskap, skriver at dersom forhandlerne i Bryssel skulle begrenses av de folkevalgte ville det være noe uhørt i EFs 15. årige historie. «Ministerråds møtene har alltid vært stutehandel som man ikke involverer et parlamentsvalg i», skriver avisen: «Dersom de folkevalgte krav om bedre informasjon og mer innflytelse skulle innvilges ville det være en sten i EF-maskinen».

Medlemskap er evig

Det nye hovedkvarteret til EFs domstol er behørig innviet. Bygget, som ligger i Luxembourg, er et palass i stål, glass og marmor og har kostet 80 millioner kroner.

Mer interessant enn dette pengesløseri er imidlertid de uttalelser som formannen for EF-domstolen, franskmannen Robert Lecourt, kom med. Spørsmålet om et medlemslands eventuelle uttrede av EF har bare teoretisk interesse, sa Lecourt. Han fant det utenkelig at spørsmålet noen gang ville bli aktuelt og viste til at medlemskapet ifølge Roma-traktaten gjelder evig.

Vi kan sjøl forme vår framtid

Av statsråd John Austrheim

Det tingingsmandatet Ministerrådet i EF har gjeve Kommissjonen bør vera eit godt utgangspunkt for dei tingingane som no tek til om ein handelsavtale for Noreg. Vi veit sjølvsagt enno lite om kva det endelege resultatet vil verta, men alt no må ein ha lov til å seia at spådomane om at det ikkje ville vera mogleg å få fisk med i avtalen er gjort til skamme. Vi veit og at ca. 2,5 år seinare enn ved medlemskapsalternativet, vil størsteparten av den norske eks-

porten gå tollfritt inn på ein marknad på omlag 250 mill. innbyggjarar. På denne bakgrunn synest eg ikkje at industrien bør teikne eit så mørkt bilete av framtida.

I alle høve er dette berre den eine sida ved EF-saka. For mange av oss er det eit avgjerande moment at vi ved ein handelsavtale framleis kan ha vår sjølråderett, ikkje minst gjeld det råderett over ressursane våre. Vi vert ikkje med i den økonomiske og mo-

netære union som er i emning og som vil innebera ei sterk overføring av makt til EF-organa, både når det gjeld budsjettpolitikken og bruk av verkemiddel i den økonomiske politikken. Det svar folket ga i haust gjer det lettare å forme ei framtid som er i samsvar med vårt eige syn på samfunnsutviklinga. Dette er realitetar mange synest å ville oversjå, men desse sidene ved ein handelsavtale må vi, og skal vi ikkje skuva tilsides.

HAR DE GITT DERES BIDRAG?

Lokalutvalgene arbeider nå med Aksjon 400 000 — Håndslag til Folkebevegelsen. Men for å sikre videre utgivelse av EEC-NYTT er vi avhengige av at de som leser avisen, og som fortsatt ønsker å gjøre det, gjør alvor av å sende et bidrag til Folkebevegelsen, Postboks 515, Oslo Sentrum. De kan også sende over postgiro 208669 eller bankgiro 8200.01.36068.

Kartet og terrenget

Av Jon Leirfall

Foran folkeavstemninga ble det skremt med at forholdene for vår industri og skipsfart ville bli helt håpløse dersom vi ikke ble medlemmer av EF. Et par bedrifter i Stjørdalsfjæret bidro med denne skremelspropaganda ved å gi ut en brosjyre hvor dette ble sterkt understreket for deres vedkommende.

Etter folkeavstemningen og mens det forhandles om en handelsavtale får vi igjen høre dag etter dag at det ser mørkt ut for å få en tilfredsstillende ordning.

Hvordan ser det så ut i virkeligheten?

En av disse bedriftene som så så mørkt på framtiden tar i

disse dager inn nye arbeidere for å øke produksjonen. For en annens vedkommende kan vi notere en ganske pen oppgang i aksjene og bedriften foretar i disse dager store utvidelser av lagerkapasiteten. Er det for å lagre varer som man regner man ikke får avsetning for?

Ledelsen for skogeierens egen bedrift på Fiborgtangen var også ute med dystre spådommer. Dersom det ikke ble medlemskap ville det føre til at man måtte bremse på investeringene i flere år framover. Og for sponplateindustrien så det riktig ille ut. Dette forhindrer ikke at man nå planlegger to nye sponplatefabrikker, og investerer ved å kjøpe opp mer

eller mindre ulønnsomme bedrifter med sikte på nyinvesteringer.

Går vi så utenfor distriktet ser vi at Norsk Hydro som også så mørkt på framtiden, har en voldsom oppgang i aksjene. Og skipsfarten som i de første åtte månedene av året investerte svært lite, satte i gang med en voldsom investering i tiden etter avstemningen.

Disse bedriftene tror altså ikke selv på det de forsøkte å innbille oss andre. — Selv ikke nå da det etter ja-avisene ser svært mørkt ut for å få en handelsavtale som kan reparere på det verste av det vi forspilte ved å si nei!

EEC-NYTT

Redaktør: JOHN LAGER

Redaksjonskomité: Torstein Eckhoff, Berit As, Ove Larsen, Ivar Sekne og Per Øyvind Nielsen.

Med to tunger

Før folkeavstemningen talte Ja-mennene i tunger om EF. Det var ikke grenser for hvilke velsignelser som skulle bli oss tildel. Nå har de lært seg en ny kunst, nå taler de med to tunger. Det er ingen fare for nye fremstøt for medlemskap, sier de. Folkebevegelsen ser spøkelses ved høylys dag. Folkeavstemningen vil bli respektert, sier Ja-mennene, i dertil egnede fora.

Samtidig reiser de samme menneskene landet rundt og forteller folk at vi får en dårlig handelsavtale og at man må tenke på medlemskap igjen.

«Folkeavstemningen om EF er ingen hellig ku som hindrer politikerne i å ta hensyn til den reelle folkevilje» erklarte Høyres generalsekretær, stortingsmann Erling Norvik, i et foredrag i Vestfold. Etter referatet må han forstås dithen at det når som helst kan bli aktuelt å ta opp igjen spørsmålet om medlemskap. Nytt EF-valg om to-tre år, sa Europabevegelsens sekretær, Haakon Lie, i et foredrag i Arendal. Neiet kan ikke være evigvarende, før eller siden vil spørsmålet om medlemskap tvinge seg fram på ny, heter det i en artikkel fra Høyres Pressekontor.

Spørsmålet om medlemskap kan bli aktuelt igjen før noen har regnet med det, sa Høyres stortingsmann Lars Roar Langset i et foredrag i Tønsberg. Det nye Storting må påny vurdere fullt medlemskap, erklarte papir-direktøren Ralph Mollatt til Moss Avis. Arbeiderpartiet kan selvsagt ikke fraskrive seg retten til å ta EF-saken opp til ny vurdering «dersom og når forholdene måtte utvikle seg slik at spørsmålet kommer i en annen stilling», sier Arbeiderpartiets generalsekretær Ronald Bye.

Eksemplene fra politikerne kunne forfleres, men felles for dem alle er at det slett ikke er betryggende tale. Tilhengerpressen spiller også tostemt. På den ene siden latterliggjør de Folkebevegelsens skepsis og frykt for nye EF-fremstøt, på den andre siden nærer de opp under medlemskapshåpet. «Folkeavstemningen løste intet problem», skriver Aftenposten. Dette er ikke noe Norge kan slå seg til ro med, skriver Morgenbladet, politikerne har en forpliktelse til å finne muligheter for å føre Norge inn som medlem. For oss står det som ganske selvklart at «saken» ikke er løst før den dag vi er blitt fullverdig medlem av EF, heter det i samme avis. Kan det være tvil om hvilken av de to tunger vi skal stole på?

Samarbeid over partigrensene

Der ligg kimen til det nye, sier Ragnar Kalheim

— Teorien om at bare ein får dytta mat i arbeidsfolk så er dei politisk ufarlege, den held ikkje lenger.

Det er Ragnar Kalheim som seier dette. Krumtapp i Folkebevegelsen i to år, og før det hovudtillitsmann ved Aker Mek. Nå er han attende i produksjonen og står som tømmermann på Nyland.

— EEC-kampen viste kor mykje kraft det fins i dette med den nasjonale sjølvrådetten og det borgarlege demokratiet. Det betyr noko for folk. Tenk på at det borgarlege demokratiet er kjempa fram gjennom generasjonar for oss, og av folk som stod i motsetning til det kapitalismen sto for den gongen og kva den står for i dag.

Bare ved å ta vare på og utvikle vårt sjølvstyre og demokrati, kan vi bidra til den sanne internasjonalsismen. For kapitalinteressene er sjølvstyre og demokrati ein hemske.

FIENDEN ER LURARE NO

— Eg er mykje imponert over industriarbeidaren i Norge. Han ga seg ikkje. Han gjennomskua bedriftsherrens trugsmål med ulykker og nedlegging av arbeidsplassar som ville følgje eit NEI. Han gjennomskua Bratteli sitt kabinettsspørsmål på Gjøvik trass i det klare landsmøtevedtaket i Arbeiderpartiet om ikkje å stille kabinettsspørsmål. Det er det perspektiv i. Inga gruppe i folket vårt var utsett for ein så konsentrert propaganda som dei fagorganiserte. Norsk politikk

blei annleis etter den 25. september. Men fienden er lurare nå, dei gjer ikkje slik ein tabbe som å spørje folk til råds om att, dei kjem til å gå meir forsiktig fram.

SAMARBEID OVER DE GAMLE GRENSENE

— Folkets sjølvkjensle steig mykje etter den 25. Trua på eigen styrke likeins. Det viser seg på mange måtar. Menneske som held på å bli avpolitisererte og hadde godtatt spelet sidan 1945 og hadde gradvis sovna bort, dei vakna til dåd. Dei såg at dei ikkje var apolitiske, — det byrjar putte her og der fordi folk stiller spørsmål og ikkje godtek autoriteten lenger. Folk samarbeider tvers over partigrensar. Der ligg kimen til det nye.

Aksjon 400 000 fortsetter!

Framleis kraft i grasrota

Innsamlinga «Handslag til Folkerørsla» går no for fullt over heile landet. Resultata til no viser at det enno er kraft i grasrota og at folk skjønner kor naudsynt det er å forsvare resultatet av folkeavstemninga.

Kvar dag kjem det inn pengar frå lokallaga og mange har alt fylt sin kvote.

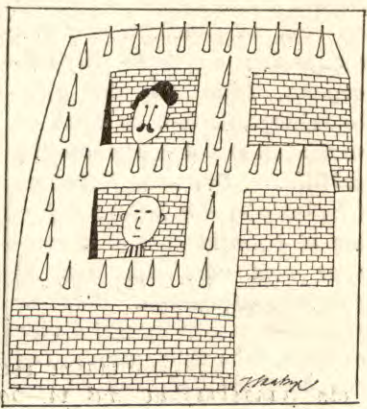
Vi vil gjerne sitere litt frå eitt av dei mange brev vi får inn i samband med aksjonen. Det er frå Jon Huse på Harøy i Sandøy kommune utanfor Molde. Huse er over 70 år og pensjonist. «Eg hadde liksom lagt alt attom meg. Eg såg og høyrde den ihuga agitasjon motparten dreiv med. Eg har også sett mange av dei argumenta Folkerørsla nytta, bli stadfest i praksis. Men eg hadde liksom ikkje gnist nok til å starte ei ny innsamling. Det var likevel galt ikkje å prøve, tenkte eg, og fekk i alle høve dele ut den bladbunken eg hadde fått.

Eg hadde med nokre blad til Nils K. Finnøy, og etter å ha lese EEC-nytt spurte han om eg tok imot pengar. Slik starta det og eg fekk blod på tann.

Sidan gjekk det lett, eg fekk mang ein triveleg prat og somme gonger fekk eg kaffe og.

Vi kan berre leggje til at det er 315 husstandar på Harøy og at det var 126 namn på dei listene Jon Huse har sendt oss. Vel blåst.

Vi ber dei laga som enno ikkje har fullført innsamlinga om å gjere som Jon Huse. Sett i gang og få blod på tann. Om EEC-nytt skal kome ut i tida framover avheng mykje av det.

«Folkets Nei ikke endelig»

Norge er mer enn noensinne en del av Europa og folkets nei i høst er ikke en endelig avgjørelse. Norske shipping-kretser ønsker enstemmig Norges medlemskap i EF. Denne overbevisningen holder stand, men som et første skritt vil tilknytningen nå skje gjennom en handelsavtale.

Dette er utdrag av en tale som skipsreder Dag Klaveness har holdt i Paris, på et møte i det fransk-norske handelskammer. Tilstede ved denne interessante orientering var foruten «en tallrik skare fra økonomisk og maritimt miljø» også Norges ambassadør i Paris, Hersleb Vogt.

Ifølge EF-reglene skal en ertebeleg fra 1. januar inneholde fem ertor.

Den lille forskjellen

Før folkeavstemningen fortalte EF-motstanderne hvor lett det ville bli å få en god handelsavtale. Nå ser de hvor vanskelig det er. Denne melodien er på toppen hos ja-folket akkurat nå. Som så mye annet de sier er det ikke riktig.

Det viktigste grunnlag for motstanden var Folkebevegelsens «Motmelding». I beregningen av en handelsavtales økonomiske virkninger er EF's tilbud til Sverige utgangspunkt. For de «følsomme varer» var dette tilbud noe dårligere enn den ordning Sverige fikk. Folkebevegelsen stilte ikke i utsikt en raskere tollavvikling på disse varer, heller ikke tollfrihet for fiskeprodukter eller noen avtale om skipsfart.

Hovedargumentet var at en handelsavtale var å foretrekke selv om den førte til langsommere tollavvikling på enkelte eksportvarer. Det ble pekt på at forskjellen i tollbelastning er små sammenlignet med industriens samlede omkostninger. Og det ble spesielt fremhevet at de tollmessige forskjeller betyr langt mindre enn det å bevare vårt selvstyre.

At regjeringen forsøker å få en bedre avtale enn Sverige er en annen sak. Men det er ingen grunn til panikk om ikke alle krav blir innvilget. For vel er de spørsmål det forhandles om i og for seg viktige, men ikke på langt nær så viktige som spørsmålet om å bli medlem av EF eller ikke. For vurderingen av dette spørsmål bør det ikke tillegges noen som helst betydning hvilket utfall forhandlingene får.

En grå hverdag for Danmark

Nå skjer det regjeringen benektet: Skatter og avgifter tilpasses EF

Under den danske EF-striden benektet medlemskapspolitikkerne det essensielle ved EF, nemlig at et organisert og ledet arbeid skal munne ut i en politisk union ved hjelp av harmonisering (ensretting!) av den økonomiske politikk og at det ville oppstå et behov for ensartet skattesystem. Forskjellige systemer virker nemlig konkurranseforvridende og hindrer fri bevegelse av varer, arbeidskraft og kapital.

Etter bare en måneds medlemskap i EF får nå Danmark oppleve det politikerne tidligere benektet: danske avgifts- og skattesystemer skal innordnes i EF-systemet.

Så sent som den 27. oktober 1972 erklærte finansminister Henry Grünbaum til avisen Information: «Det ligger fast at vi selv bestemmer den fordelingsmessige stilling mellom de forskjellige skatteformer og derved også hvilke satser vi vil sette på skatter og avgifter».

I dag er det klart at harmoniseringen av EF-landenes skattepolitikk vil skje i følgende etapper: 1) Utarbeidelse av et ensartet grunnlag for momsen. 2) harmonisering av bruksområdet, grunnlaget og oppkrevningsbestemmelsene for særavgifter. 3) harmonisering av selskapsbeskatningen. 5) be- gunstigelser av dannelsen av

overnasjonale storselskaper ved skattelettelse.

EF-kommisjonen arbeider nå med et forslag til standardisering av grunnlaget for momsen. I løpet av et halvår vil det bli fremmet forslag om reduksjon av avgiftssatser samt en første tilnærming av satsene. I første etappe tar man særlig sikte på å ensrette bestemmelsene, beregningsgrunnlaget og innkrevningsmetoden. Dette arbeidet skal være ferdig til 1. januar 1974. I de følgende år skal satsene for særavgifter og moms harmoniseres. Etter planene skal særavgiftene fjernes på alle varegrupper unntatt to-

bakk, brennevin, vin, øl og olje- produkter.

Det er dette den danske regjeringen benektet før folkeavstemningen.

Danmark opplever nå hvilke konsekvenser medlemskapet vil få for den innenrikspolitiske handlefrihet. Danmark har nemlig noen av de høyeste særavgifter i EF-området. En harmonisering av avgiftene mot gjennomsnittsnivå vil redusere statens inntekter med bortimot fire milliarder kroner, med de følger dette får for en sosial utjevning politikk. Den danske regjering har unngått å nevne disse forholdene og har nektet

at det forelå forslag om harmonisering av skattene. At Kommisjonens arbeid med skatteharmonisering er basert på Romtraktatens artikkel 99 om det felles marked og ministerrådets beslutning av 22. mars 1971 om en gradvis realisering av den økonomiske og monetære union, bekreftet på toppmøtet i Paris høsten 1972, levner ikke særlig tiltro til danske politikeres forsikringer om Danmarks fortsatte suverenitet.

Det danske nå opplever understreker bare Folkebevegelsens argumenter om at EF-medlemskap etterhvert sterkt begrenser et lands suverenitet.

Prisen på matvarer stiger

En alminnelig dansk familie må ut med 2200 kroner mer til matvarer i år hvis den vil leve like godt som i fjor. Danmark er nemlig nå for alvor kommet med i Fellesmarkedet.

En dansk avis har regnet ut merutgiftene fra den bølge av prisforhøyelser som er skjedd de siste tre ukene. Prisstigningen rammer imidlertid forbrukerne i et slikt tempo at beregningen nok ikke vil være holdbar svært lenge. Pristilviklingen i andre deler av samfunnet kan komme til å øke regningen ytterligere. Et illustrerende eksempel på hvor raskt prisene stiger er at den samme familie for bare fjorten dager siden så ut til å få en merutgift til mat på det halve, altså rundt 1000 kroner.

VERST PÅ MEIERIPRODUKTER

Her er det regjeringens beslutning om å oppheve subsidiene som gir utslaget. Beslutningen skjer under henvisning til Fellesmarkedets

regelverk som ikke tillater slike pristilskudd. Det betyr en prisstigning på meieriprodukter på cirka 20 prosent. En liter melk er blitt cirka 30 øre dyrere og et kilo smør er steget med 2,50 kroner. Øvrige produkter er steget tilsvarende. Statstilskuddet utgjør 205 millioner kroner som nå blir veltet over på forbrukerne.

En København-avis har følgende bitre kommentar til utviklingen: «Nå er vi blitt «riktige europeere». Men det varer vel ennå en tid før man kan omlegge barns kostvaner slik at de foretrekker billig vin fremfor dyr melk».

Fritt Norden

Foreningen Frit Norden, som er en skandinavisk organisasjon for fremme av det nordiske samarbeidet, har startet en ny avis. Frit Norden heter den og skal komme en gang i måneden. Bladet er ment å bli et kontakt- og informasjonsorgan for EF-motstandere i de nordiske land. Det første nummeret er alt kommet, med blant annet en rekke artikler av norske EF-motstandere. Redaktør av bladet er dansken Knud P. Pedersen, redaktør for det norske stoffet er John Lager.

Man kan tegne abonnement på Frit Norden under adresse Frederiks Alle 93, 8000 Århus C, Danmark.

Dansk FB fortsetter

Den danske Folkebevegelsen har besluttet å fortsette arbeidet med følgende målsetting:

1. Å samle og offentliggjøre opplysninger om utviklingen i EF og følgene av et dansk medlemskap.

2. På bakgrunn av denne saklige opplysning å holde Danmark mest mulig fri av intergrasjon.

3. Å være klar til å utnytte enhver demokratisk mulighet for å frigjøre Danmark for medlemskapet i EF og som selvstendig nasjon delta i det internasjonale samarbeid.

Folketinget får mindre makt

«Rådet og Kommisjonen kan gjøre hva de vil»

Den tidligere danske handelsminister Knud Thomsen er blitt nestformann i den dansk-britiske konservative gruppen i EF-parlamentet. Som kjent er delegatene i EF-parlamentet organisert etter politiske skillelinjer og ikke etter nasjonalitet. Thomsen har satt seg fore å arbeide for at parlamentet får mer makt i forhold til EFs andre organer. Han sier i den anledning:

— Ved medlemskap i EF av-

gir de enkelte lands parlamenter en del av deres suverenitet på nasjonalt område, og denne makt er for så vidt avgitt til ministerrådet og EF-kommisjonen. Vi ønsker, at det europeiske parlament skal kunne gripe inn med noe større parlamentarisk kontroll, da det jo er tale om suverenitetsavgivelse fra de nasjonale parlamenter. Og det betyr at rådet og kommisjonen innenfor disse rammer kan gjøre hva de vil.

«EF-parlamentet en papirmølle»

EF-parlamentet består av tre ganger så lange taler og tre ganger så mye papir som Nordisk Råd. I mangel på innflytelse skiller ikke de to seg mye fra hverandre. Det er to av de danske medlemmer av EF-parlamentet, sosialdemokraten Finn Christensen og den konservative Knud Bro som er skjønt enige om dette.

En av de første dagene i EF-parlamentet hørte de en tysker

gi denne karakteristikk av parlamentets innflytelse: Det betyr like mye som drivkraft i fellesskapet som en ku som ser et tog fare forbi. Den kan telle vognene.

På spørsmål om arbeidet i parlamentet overhodet kan føre til noe svarer den konservative folketingsmannen: Det kan brukes som et sted hvor man kan gi uttrykk for synspunkter, men noen makt har det ikke.

Økonomisk demokrati uforenlig med EF?

Danske jurister undersøker om økonomisk demokrati kan forenes med EFs regelverk. Foreløpig er det kommet til at økonomisk demokrati slik som regjeringen har foreslått vil behandle danske bedrifter på en langt dårligere måte enn utenlandske filialer. Aksjeselskaper som bygger på utenlandsk kapital, må regne med å bli likvidert, for muligens etterpå å oppstå som filialer styrt fra utlandet.

ET BERG AV PROBLEMER

Dette er bare noen av de skadelige følger som forutses av jurister som gjennomgår det vell av nye bestemmelser som er nødvendig og alle de problemer som oppstår når Danmark nå vil prøve å gjennomføre øko-

nomisk demokrati like etter at landet er gått inn i EF. Regjeringens plan går ut på at alle arbeidsgivere skal overføre kapital til et kjempemessig lønnsfond som skal bestyres av LO og det offentlige. Bestemmelsene kan imidlertid ikke omfatte utenlandske selskapers filialer. Det kan derfor ikke være noen tvil om, mener juristene, at eiere av utenlandsk kapital i Danmark vil flytte sine penger til bedrifter hvor de slipper økonomisk demokrati. Det hevdes også at det på enkelte områder er umulig å finne ut av hvordan reglene står i forhold til de tusener av EF-regler som bedriftene nå skal leve med. Det er fremdeles uklart, heter det, om økonomisk demokrati i det hele tatt kan forenes med EF-reglene om rett til fri etablering.

Slik framstiller tegneren Poul Holck Danmarks rolle i EEC.

Det gjeld meir enn PENGER

Handelsavtale sikrer sentrale verdier - Ja-folkets krav må avvist, sier Hallvard Eika

— Statsråd Eika, har det bydd på større problem å koma i gang med forhandlingane om ein handelsavtale enn du hadde venta deg før folkerøystinga?

— Det vil eg ikkje utan vidare seia. På bakgrunn av at stortingsfleirtalet for snart eit år sidan vedtok at folkerøystinga skulle haldast i slutten av september i fjor, har det vore klart for dei fleste at det vil bli knapt med tid dersom siktemålet skulle vera å få handelsavtalen i hamn innan 1. april i år. For oss som gjekk inn for folkerøysting i juni, var dette med tidspresset eit av hovedargumenta.

Alt då ein med åpne augo bestemte at folket først skulle få gje sitt syn til kjenne etter summarferien, var ein dessutan fullt klar over at EF — uansett kva resultat det norske folk kom fram til — ville bli utvida frå 1. januar 1973, og at dette ville føra med seg mykje meirarbeid for dei ulike organa i EF, noko som i neste omgang kunne koma til å forsinka eventuelle norske forhandlingar om ein handelsavtale.

INGEN STRAFF FOR NORGE

— Kva er din reaksjon på det syn som er komen til uttrykk frå ein skilde innan EF om at Norge bør få harde vilkår som «straff» for at vi svara nei den 25. september i fjor?

— Vi kan vel seia at dette er det einaste punkt under dei førebunde forhandlingane som har kome overraskande på meg. Det åpningsmandat som EF no er blitt sams om, synes å gje eit rimeleg grunnlag for

vidare forhandlingar, og det er difor ikkje noko som tyder på at dei meir uforsonlege haldningane til Noreg har vunne fram.

Eg kan for min del heller ikkje forstå at ein på bakgrunn av det norske folk si haldning til samarbeid i Europa skulle finna noko grunnlag for å la Noreg få ein mindre balansert handelsavtale med EF enn kva dei andre rest-EFTA landa har fått.

— Det vert hevda frå visse hald at ein snarast må ta spørsmålet om fullt norsk EF-medlemskap opp til ny vurdering dersom Noreg får ein «dårleg» handelsavtale. Kva er dine kommentarar til dette?

DET GJELDER VAR FRIDOM

— La meg først få seia at for dei mest overtydde EF-tilhengjarane vil ein kvar norsk handelsavtale lett bli «dårlegare» enn fullt medlemskap.

Det er vidare uttrykk for ein alt for ein-sidedig tankegang å vurdere ein handelsavtale berre ut frå dei vilkåra norsk eksportindustri får ved ein handelsavtale samanlikna med fullt medlemskap, og ut frå dette uttala seg om handelsavtalealternativet er tjenleg for Noreg eller ikkje. Når ein gjer ei slik snever samanlikning, «gløymer» ein at det norske folk ved å svara nei til fullt medlemskap, samstundes tok stilling til ein lang rekkje andre faktorar av interesse i denne samanhengen, slik som full norsk suverenitet og sjølvråderett, full friidom til å føra ein sjølvstendig distrikts- og jordbrukspolitikk, fortsatt norsk råderett over naturres-

sursane på Kontinentalsokkelen osv.

Med dette meiner eg at vi ved å velja ei anna tilknytningsform enn medlemskap, har teke vare på sentrale verdier, og at

ein må ta omsyn til dette dersom ein først skal freista å samanlikna ein handelsavtale med medlemskapsalternativet.

MEDLEMSKAPSKRAVET

MÅ AVVISAST

— Kva så med det biletet meiningsmålingane gjev av synet på EF i dag?

— I ein forhandlingsposisjon vil ein alltid vera usikker på det endelege utfallet. I dette tilfellet har ein del av pressa i sterk grad vore med på å gjera den ein skilde veljar meir usikker og forvirra enn han elles ville ha vore. På bakgrunn av dette meiner eg at kravet om at medlemskapsalternativet må takast opp til ny vurdering, må avvistast. Dei svingningane i opinionen som ein har registrert, er ikkje større enn det ein måtte venta i den noverande situasjonen.

— Vil stortingsvalet til hausten bli eit nytt EF-val?

ALVORLIG

— Når leiande norske politikarar knapt eit halvt år etter folkerøystinga tek til orde for at tanken om fullt norsk med-

lemskap må vurderast på ny, må dette takast alvorleg. Det same gjeld for grunnlovforslaget frå Erling Petersen, sjølv om han rett nok ikkje til no har fått støtte for forslaget sitt frå andre på Stortinget.

Eg vil heller ikkje leggja skjul på at etter mitt syn, vil kløyvinga av Venstre og ikkje minst det grunnlag dette skjedd på, gjera sitt til at EF-spørsmålet kjem sterkare fram i valkampen til hausten. Den måten Arbeiderparti-leiinga handsamar sine interne EF-problem på, særleg i samband med nominasjonane, tyder heller ikkje på at forsikringane om at EF-saka no er avgjort, verkar overtydande, ikkje eingong på Arbeiderpartiet sine egne medlemmer. Skulle det difor ikkje bli alment akseptert at EF-saka i og med folkerøystinga er avgjort — i det minste for komande valperiode, vil vi etter mitt syn ikkje koma utenom eit nytt EF-val til hausten. Det er EF-tilhengjarane som har utspelet. Vi andre må krevja eit klart og eintydig svar.

Et beredskapsforslag

Man kan si hva man vil om Høyres Erling Petersen, men noen taktiker er han ikke. Petersen vil oppriktig og brennende inn i EEC. Da det ikke lykkes mens han var tingmann (han har frasagt seg gjenvalg) åpnet han muligheter for fremtiden. Vi sikter til forslaget om endring av Grunloven for å lette innmelding i EF. Men Petersens forslag passet ikke inn i Ja-partienes strategi og derfor er han ikke lenger populær i sine egne kretser.

Men Petersen har ingenting å tape, ikke en nominering engang. I en artikkel i Morgenbladet innrømmer han enkelt og greit det vi alle vet, at forslaget kan komme godt med. Artikkelen er et varsko til alle EF-motstandere og viser tydelig hvor viktig det er å sikre tilstrekkelig Nei-folk på det nye Stortinget.

I en artikkel fra Høyres Pressebyrå, «Nei-folk på Tinget», blir det sagt om dette forslag: «— som for øvrig ikke

har noen som helst mulighet for å bli vedtatt».

Det er riktig i dag. Men man skal være forsiktig med å uttale seg for kategorisk om det som kan skje i fremtiden. Dette forslag er et typisk beredskapsforslag, skriver Erling Petersen.

Vi har plasert oss i en randstatsposisjon

Hvordan kan vi nu best hindre at Norge blir angrepet og okkupert?

EF-problemene tårner seg opp.

Blir medlemskap aktuelt, må ny EF-avstemning til Norge har svake kort i Brussel

„Nei'et" i september kan ikke binde folkeflertallet

„Medlemskap aktuelt ved svak EF-avtale"

Tilhengerpressen hevder at Folkebevegelsen ser spøkelses ved høylys dag og at ingen vil unnlata å respektere folkeavstemningen. De samme aviser erklærer at alle støtter regjeringens arbeid for en god handelsavtale. Slik ser støtten ut i praksis.

Spørsmålet om EF-medlemskap bør reises på ny, sier direktør Mollatt

Høyre programfester medlemskap

Høyres sentralstyre har bestemt seg for å programfeste norsk medlemskap i EF. Det er greit, så vet da folk hvem de ikke skal stemme på.

På en pressekonferanse gikk det fram at Høyres formann, Kaare Willoch, kunne tenke seg å melde oss inn uten noen ny folkeavstemning. «Det kan også være tilstrekkelig med et valg hvor partier som står klart på medlemskapsalternativet får flertall. Det kan oppstå situasjoner hvor ingen i Stortinget er i tvil om at det er flertall i

folket for medlemskap i EF».

— En slik situasjon kan jeg godt tenke meg kan oppstå i kommende stortingsperiode», sa Willoch.

Før folkeavstemningen i fjor høst mente også flertallet i Stortinget at det var flertall for medlemskap i folket. De kan ta feil igjen.

Lyver Scheel?

Folkebevegelsen har hevdet og hevder at EF's mål er en europeisk union med en europeisk regjering. Tilhengerne har benektet dette. Aftenposten har tilogmed hevdet at det er løgn.

I et radiointervju søndag 21. januar uttalte den vesttyske utenriksministeren, Walter Scheel, at han er overbevist om at EF-landene vil bli styrt av en europeisk regjering innen 1980. Intervjuet ble sendt ut over vesttysk radio og meldingen om Scheels uttalelser ble sendt ut av Norsk Telegrambyrå. NÅ

EEC-nytt

Utgitt av Folkebevegelsen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet.

Postboks 515, Sentrum — Oslo 1 - Postgironummerr 208669

Tlf. 33 20 12 — 33 22 06.

Trykt i A/S Dagbladet, Oslo.

Haakon Lie spesial

Utfallet av folkeavstemningen ble en bekreftelse på at den gamle troen blant politikerne om at velgerne er fornuftsvesener som veier politiske og økonomiske argumenter for og mot, ganske enkelt ikke holder stikk. (Europabevegelsens sekretær, Haakon Lie, i Internasjonal Politikk)